

Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-3-73 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-66/916-386
Karar Tarihi : 28.11.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖR : Pelin ERDOĞAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN :- Turita Rest. Otel İşl. Tur. İnş. Hay. Eğt. Tic. Ltd. Şti.
Temsilcileri: Av. Kaan MUMCUOĞLU, Av. Derman DİNÇER
Jose Marti Cad. No: 5/4 Yıldız, Çankaya/Ankara

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR:

Kavmar Gıda Paz. A.Ş.
Tunus Cad. No: 88/4 Kavaklıdere/Ankara

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Kavmar Gıda Paz. A.Ş.'nin Turita Rest. Otel İşl. Tur. İnş. Hay. Eğt. Tic. Ltd. Şti. ile imzaladığı tek satıcılık anlaşmasının 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne aykırı olduğu iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvuruda özetle; Kavmar Gıda Paz. A.Ş. (Kavmar) ile Turita Rest. Otel İşl. Tur. İnş. Hay. Eğt. Tic. Ltd.Şti.'nin (Turita) aralarında imzaladığı Kavaklıdere şaraplarına yönelik tek satıcılık sözleşmesinin kotalı bir anlaşma olduğu, münhasırlık hükümleri içerdiği, Kavmar'ın her zaman fiyatta değişiklik yapma ve sözleşmeyi tek taraflı fesih yetkisinin bulunduğu, kotaya ulaşılamaması ya da rakip ürün satılması halinde cezai şart hükmünün yürütüldüğü, anılan sözleşme hükümlerinin rekabet ihlali niteliği taşıdığı, Kavmar'ın Turita'nın teminat senedini icra takibine koyduğu, sonuç olarak Turita'yı piyasada zor durumda bırakarak hâkim durumunu kötüye kullandığı ileri sürülerek, gereğinin yapılması talep edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 13.09.2013 tarih ve 6496 sayılı giren başvuru üzerine hazırlanan 04.11.2013 tarih ve 2013-3-73/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.
- (4) İlgili karar uyarınca düzenlenen 21.11.2013 tarih ve 2013-3-73/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (5) **H. RAPORTÖRÜN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle; dosya konusu tek satıcılık sözleşmesinin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olduğu, dolayısıyla Kavmar hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

- (6) 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'un 2. maddesinde *"...mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları..."* Kanun kapsamında rekabet ihlali olarak düzenlenmiştir.
- (7) 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ) uyarınca; sağlayıcı konumundaki teşebbüsler, ilgili pazardaki paylarının %40'ı aşmaması koşuluyla, alıcı teşebbüslerin rakip ürünleri satmalarını engelleyerek sadece kendi ürünlerine odaklanmalarını sağlayabilmektedir. Ancak, 2002/2 sayılı Tebliğ'in 6. maddesi uyarınca, bir anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde düzenlenen koşullarla bağdaşmaz etkilere sahip olduğunun tespit edilmesi durumunda Kurul, Kanun'un 13. maddesine dayanarak, anlaşmaya bu Tebliğ ile sağlanan muafiyeti geri alabilmektedir.
- (8) Ayrıca, benzer nitelikteki dikey sınırlamaların oluşturduğu paralel ağların ilgili pazarın önemli bir bölümünü kapsamaması durumunda; Kurul, ayrıca çıkaracağı bir tebliğ ile ilgili pazarda belirli sınırlamaları içeren anlaşmaları bu Tebliğ'in sağladığı muafiyetin dışına çıkarabilmektedir.
- (9) 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Kılavuz (Dikey Kılavuzu)'un 42. paragrafında hangi durumlarda muafiyetin geri alınmasının söz konusu olabileceğine yer verilmiştir;
- "Muafiyetin geri alınması uygulamasının, özellikle pazar gücü önemli seviyelere ulaşmış teşebbüslerin anlaşmalara taraf olduğu pazarlarda gündeme gelmesi kaçınılmazdır. Ancak, muafiyetin geri alınıp alınmayacağına belirlenmesinde anlaşmaya taraf olan teşebbüslerin pazar payları tek başına belirleyici unsur değildir. Pazar payları birbirine yakın seyreden teşebbüslerin faaliyet gösterdiği bir oligopolistik pazardaki herhangi bir teşebbüsün akdetmiş olduğu bir dikey anlaşmadan da muafiyetin geri alınması söz konusu olabilecektir.*
- Bu noktada yapılacak bir değerlendirmede, pazar paylarının yanı sıra, pazara giriş engelleri, ilgili ürünün özellikleri ve tüketicilerin bu ürüne olan bağımlılıklarının derecesi gibi diğer birtakım unsurlar göz önünde bulundurulacaktır."*
- (10) Bu bağlamda 07.03.2013 tarih ve 13-12/183-97 sayılı Kurul Kararında; Kavmar, Doluca Bağcılık ve Şarapçılık A.Ş. (Doluca) ve Mey İçki San. ve Tic. A.Ş. (Mey İçki)'nin şarap yerinde tüketim pazarında münhasırlık içeren anlaşmalar yapıp yapmadıklarının veya fiili münhasırlık yaratan faaliyetler içerisinde bulunup bulunmadıklarının ve bu durumun pazardaki rekabete olan muhtemel etkisinin ortaya konulması amacıyla 4054 sayılı Kanun'un 4, 5 ve 13. maddeleri ile 2002/2 sayılı Tebliğ'in 6. maddesi çerçevesinde değerlendirilmiştir:
- (11) İncelemeye konu şarap üreticisi teşebbüslerin pazardaki rekabeti kısıtlayıcı nitelikte dikey anlaşma yapıp yapmadıklarının tespitinde, teşebbüslerin pazar paylarının yanı sıra, sözleşmeli ya da sözleşme olmasa bile fiilen uygulanan münhasır ilişkiler ile pazarın ne kadarının rakip teşebbüslere kapatıldığı incelenmiş; elde edilen pazar payı verileri doğrultusunda, şarap pazarında (perakende ve yerinde tüketim kanalı toplamında ve özelinde yerinde tüketim kanalında) mevcut yoğunlaşma seviyesinin üretici teşebbüslerin nihai satış noktaları ile yapılan ve rekabet etmeme yükümlülüğü içeren dikey anlaşmaların yasaklanabilmesi için yeterli bulgular olmadığı anlaşılmıştır. 07.03.2013 tarih ve 13-12 sayılı Kurul kararı ile *"Kavaklıdere, Doluca ve Mey İçki başta olmak üzere şarap üreticisi/dağıtıcısı*

teşebbüslerin nihai satış noktaları ile akdetmiş oldukları münhasırlık anlaşmalarının veya fiili münhasırlığa yol açan uygulamaların 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde yer alan koşulları karşılayarak ilgili Tebliğ kapsamında sağlanan muafiyetten yararlandığı"na hükmedilmiştir.

- (12) Şikayete konu tek satıcılık sözleşmesi incelendiğinde; sözleşme ile Turita restoranlarında Kavmar Kavaklıdere şaraplarının tek marka olarak satılacağı, kota getirildiği, yerli rakip ürün bulundurmanın yasaklandığı, Kavmar'ın fiyat listesinde değişiklik yapma yetkisini saklı tuttuğu, sözleşmeye uyulmaması halinde Kavmar'ın sözleşmeyi tek taraflı feshetme yetkisinin bulunduğu, sözleşmenin feshedilmesi durumunda cezai şart hükmünü barındırdığı, sözleşmenin süresinin bir yıl olarak tayin edildiği görülmüştür.
- (13) Yukarıda değinilen sözleşme hükümleri 2002/2 sayılı Tebliğ ve 07.03.2013 tarih ve 13-12/183-97 sayılı Kurul Kararı ışığında ele alındığında, düzenlemelerin Tebliğ kapsamında olduğu ve sağlanan muafiyetten yararlandığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (14) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;
1. Turita Rest. Otel İşl. Tur. İnş. Hay. Eğt. Tic. Ltd. Şti. ile Kavmar Gıda Paz. A.Ş. arasında imzalanmış olan tek satıcılık sözleşmesinin 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,
 2. Bu nedenle, başvuru konusu iddialara ilişkin olarak, şikayetin reddi ile 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.